

IN PÉGOUD Vlieg NAOR OMHUUGE, OM ZIJN KEUNSTE TE GAON TUUGE...

De heer **Maurice Geirnaert** schrijft ons: “In een reeks oude papieren en knipsels heb ik een artikel gevonden in het dagblad “VOLKSBLAD” van 4 november 1913. Verder ook knipsels maar zonder naam van het dagblad of datum.

De samenstelling van dit alles geeft een beschrijving van het evenement in 1913.

Uit het VOLKSBLAD VAN GENT
Vrijdag 4 november 1913
PÉGOUD te GENT

Reeds van 8 ure gister morgen heerscht eene ongewoone drukte in alle straten der stad.

Iedereen wil den luchtacrobaat gaan bewonderen;

Langs alle kanten neemt men de trams letterlijk stormendehand in. Talrijke autos maken de straten onveilig. De Gentenaars lukken het waarlijk want een lustig zonnetje beschijnt (tegen ieders verwachten) de menigte die van alle kanten van het land, laat ons zeggen van Europa; samengestroomd is om die koelbloedige onversaagheid van één man te bewonderen.

OP HET PLEIN

Hoe meer men het plein nadert, hoe drukker het wordt en hoe meer moeite men heeft om zich een weg door de menigte te banen. Hier vindt men natuurlijk ook wat bij geen feest ontbreekt: benden leurders met het portret van den vlieger.

Iets na 11 uur stijgt PÉGOUD op.

Eerst en vooral vliegt hij rond het plein. Daarbij voert hij zwenkingen uit die iedereen bij het eerste zicht doen rillen. Men denkt dat hij ieder oogenblik ten gronde gaat storten. Na de derde maal krijgt men evenwel den indruk alsof die halsbrekende toeren heel natuurlijk zijn: zoo elegant en met schijnbaar zoo weinig moeite worden de oefeningen uitgevoerd. Op sommige oogenblikken zweeft het vliegtuig zijdelings rechtstandig en men vraagt zich af hoe het mogelijk is dat het machien, schijnbaar een oogenblik van alle steun beroofd, niet als een baksteen neerploft, den vlieger verpletterend. Na eenige tijd in de ronde te hebben gevlogen stijgt de vlieger hooger. Op eene hoogte van duizend meters ongeveer gekomen, doet hij letterlijk “SAUT PÉRILLEUX” der acrobaten, door met de wielen vooruit het toestel te doen klimmen, het met eene zwenking te doen kantelen, zoodat hij met het hoofd omlaag hangt en, in

dezelfde richting voortvliegende, brengt hij zich weder in normale toestand. Zulks doet hij tot acht maal achtereen en ieder maal verwekt hij nieuwe, luidruchtige geestdrift bij de menigte. Tot slot daalt de vlieger "die de vogels beschaamd maakt" zooals men terecht zegt, in spiraal vorm neder. Men zou waarschijnlijk zeggen dat hij aan een koordje hangt, zoo vast en tevens zoo natuurlijk zijn al de bewegingen. PÉGOUD legt zijn motor stil en zachtjes landt hij aan onder een donderend applaus en zou geschreeuw zonder weergâ. De menigte snelt naar hem toe en noch soldaten, noch gendarmen kunnen beletten dat het plein ingenomen wordt. Nadat de vlieger, die er zeer vroolijk uitziet, en in het geheel niet aangedaan per auto rond het plein is gereden, wordt hij in triomf op de schouders zijner vrienden rondgedragen. Het is een ware triomf. Men vecht, men worstelt om den uiterst sympathieken "luchtacrobaat" zooniet de hand te kunnen drukken, toch eens van bij te zien.

Een onafzienbare rij auto's en rijtuigjen verwijderen zich van het plein. Wederom het relletje, nog erger dan 's morgens om op de trams te geraken.

De luchtvaarder PÉGOUD, wiens stoutmoedige vluchten wij heden op het St-Denijsplein kunnen bewonderen, was de eerste luchtvaartder die zijn luchtschip in volle vlucht verliet en met een valscheren, van eene hoogte van 250 meters nederdaalde. Zulks gebeurde op 20 Oogst laatsleden, op het vliegplein van Chateaufort Sedert dien heeft PÉGOUD, die nauwelijks 26 jaar oud is, eene reeks stoutmoedige toeren verricht, welke hem wereldberoemd heeft gemaakt.

Te Parijs waar hij menigmaal den looping the loop of doodensprong heeft uitgevoerd, stonden de toeschouwers verbaasd over zijne vermetele vluchten. Te Berlijn, waar PÉGOUD drie dagen op het vliegveld van Johannesthal zijne roekelooze vluchten heeft herhaald, juichten een half miljoen menschen hem als een held toe.

Het is verzekeer verbazend om die luchtvogel, zooals men zich terecht PÉGOUD noemt, bezig te zien.

Op een afstand van slechts 30 meters, en met een verrassende snelheid, schuift het machien over de aanlegbaan, licht zich van den grond op en bereikt in bijna rechtstaande houding spoedig eene hoogte van 500 meters.

Na in eene kring gevlogen te hebben, om toestel en motor nog eens te beproeven, gaat PÉGOUD dadelijk over tot zijne verbazende vluchten met sprongen en allerhande kromme lijnen.

In deze tuimelduivenvlucht ziet men 't machien nu bijna op den staart, dan bijna op den kop staan, waarbij het telkens een val van 30 tot 40 meters moet doen, om zich vervolgens sterk naar links en rechts over te hellen, zoodat elkeen meent, dat de luchtvaarder met zijn toestel naar beneden gaat ploffen.

Bij al die verbazende tuimelperten, die iedereen kiekenvleesch doen krijgen draait de schroef van het machien met drie kwart snelheid, en als PÉGOUD dan volle gas geeft, schiet het toestel vooruit in rechte lijn, om een grooten cirkel te vliegen en wat op zijne vleugels te rusten.

Enkele oogenblikken daarne verhief PÉGOUD zich op eene groote hoogte van 1200 meters, waar men gemakkelijk al zijne bewegingen kon nagaan.

Plots stortte het tuig, den kop vooruit, minstens 100 meters naar omlaag, om zich dan, onder den drang der schroef, omgekeerd vooruit te schieten, zoodat de luchtvaarder met het hoofd naar omlaag zat.

Gedurende meer dan een minuut zag men PÉGOUD aldus in zijn omgekeerd machien, en moest hij alles verkeerd doen, waarna hij zich weder recht staande naar omhoog werkte, om weer op den buik te vliegen.

Tot zevenmaal toe heeft PÉGOUD dezen verbazende "tour de force" uitgevoerd en als hij na 15 minuten vliegen terug op den grond kwam, zag hij er volkomen kalm uit en groette de duizenden en duizenden die niet ophielden hem geestdriftig toe te juichen.

Het eenvlak van PÉGOUD onderscheidt zich maar weinig van den gewonen BLÉRIOT. Het is van de kleinste afmeting en heeft slechts 18 vierkante meters draagvlakte. De motor (GNOME) is met een bijzondere zorg vervaardigd en vertegenwoordigt de kracht van 50 paarden.

Het spreekt van zelf dat de vleugels van een machien dat omgekeerd op den rug moest vliegen, langs boven ook moeten vast liggen. Men heeft dat langs boven gedaan zooals men het langs onder deed, met dit verschil, dat men, met het oog op de overmijdelijke schokken, een veel sterkere staaldraad genomen heeft. De romp van den "vogel" bestaat uit een geraamte van zeer buigzaam en langvezelig hout, waarvan elke lat op zichzelf de proef heeft moeten doorstaan voor wat haar weerstandsvermogen aangaat.

Deze schrander ineengewerkte en zeer lichte karkas is overdekt met zeer fijn water- en stofdicht lijnwaad, dat nog bijdraagt om haar weerstandsvermogen veel te vergrooten.

De zitplaats van den vlieger is vast in het geraamte gewerkt en bij middel van breede riemen, die hem over de schouders waren gelegd, wordt hij zelf er stevig aangespt, zoodat hij als zijn machien op de rug vliegt, feitelijke op zijn schouders zit, terwijl hij zich met zijne voeten vast houdt aan ringen die in het geraamte aangebracht zijn.

BIJ DE EERSTE VLUCHT

Zooals gemeld is de luchtvlieger CROMBEZ naar Gent gekomen, doch niet per vlieg machien, daar zijn toestel niet in staat was, maar per auto.

Hij droeg het uniform der genie, met als onderscheiding, twee vleugels eener seroplaan in het goud om zijne mouw geborduurd. Onze koene luchtvlieger

stond in bewondering voor PÉGOUD en verklaarde luiop dat deze toeren, waarlijk kras waren en alles overtroffen wat tot hiertoe gezien werd.

IN OUD-VLAANDEREN

Vele toeschouwers trokken daarna naar de Wereldtentoonstelling. Anderen gingen naar Oud-Vlaanderen, (afdeling van de tentoonstelling) waar een ontbijt ingericht was ter eere van de luchtvlieger en Mr BLÉRIOT.

Op gansch zijn doortocht werd BLÉRIOT, in auto, door de voorbijgangers toegejuicht. Toen hij op de grote Markplaats van Oud-Vlaanderen verscheen, hief het orkest van Oud-Vlaanderen de "Marseillaise" aan.

Het ontbijt door Mr Albert FEYERICK aangeboden, werd gegeven in de bovenzaal van de restauratie VAN DER NOOT, die allerliefst versierd was met de Fransche kleuren.

De heer Albert FEYERICK stelde een toast in aan de heren BLÉRIOT EN PÉGOUD, de stoute luchtvlieger, die op 't oogenblik de belangstelling der gansche wereld gaande maakt.

De heer BLÉRIOT bedankte in korte woorden en dronk op België. De heer Albert FEYERICK werd hartelijk geluk gewenscht voor het wellukken van dezen prachtigen dag, die men hem ten danken had.

Pas was de menigte, die de morgen-vluchten bijgewoond had, afgetrokken of talrijke nieuwsgierigen daagden opnieuw op, om getuigen te zijn van de proefnemingen van de namiddag.

DE TWEEDE VLUCHT

's Morgens krioelde het van 't volk; 's namiddag zag het er zwart van.

Wij zijn er van overtuigd dat nooit een keizer of een koning zooveel volk te been bracht, en zooveel toejuichingen oogste als PÉGOUD gisteren.

Onafzienbare reien van auto's en rijtuigen bewogen zich op den Kortrijkschen steenweg; de rook der auto's hing als een mist over den weg en het lawaai en getuf was op sommige oogenblikken waarlijk ondraaglijk.

Als men het plein nadert teekent de menigte zich op de hoogte als een zwarte massa tegen de helle lucht af; zij is onafzienbaar en de indruk is waarlijk grootsch.

Rondom in de velden staan groepen menschen; oud en jong, alles is te been om de wonderlijke toeren van den "acrobaat te zien.

DE VLUCHT

Omstreeks 15U30 klimt PÉGOUD op zijn toestel en verheft zich in de lucht onder de algemeene toejuichingen.

De joviale vlieger groet verscheidene malen de menigte van uit zijn toestel.

Daarna begint hij zijn halsbrekende, angstwekkende toeren. Deze zijn nage-
noeg dezelfde als des morgens, maar PÉGOUD schijnt nog meer in zijn schik;
en tot vijftien maal toe, vliegt hij onderst boven met het hoofd omlaag en de
wielen in de lucht. Nogmaals toont hij ons tot wat een koelbloedige luchtvaar-
der met een stevig toestel in staat is.

Na ruim drie kwart uur halsbrekende toeren daalt PÉGOUD in spiraalvorm
neder en zachtjes land hij op het grasplein. Weder de geestdrift van 's mor-
gens, werd in triomf rondgedragen, weder gelukwensen, weder een storm-
loop van de menigte om den vlieger van dichtbij te zien.

DE TERUGKEER

Bij de terugkeer is het een ongelooflijk geharrewar. Menschen en rijtuigen
doen hun best om niet elkaar in aanraking te komen: zulks gelukt hun niet
altijd; de orderdienst doet al wat hij kan, doch zijn invloed is gering in dien
grooten stroom volks. Tot 18 ure 's avonds komen nog altijd auto's van het
plein af, en volgens de oneindige rij die wij zien veronderstellen wij dat de
stoet nog lang zal duren.

De trams, de Tentoonstelling, de café's maken goede zaken. En zoo werd onze
prachtige tentoonstelling op onvergetelijke wijze gesloten.

WAAR PÉGOUD NAARTOE TREKT

Op 10 november naar Brussel; 14 november naar Hamburg; 16 november naar
Frankfurt; 20 november naar Keulen; 23 november naar den Haag.